

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Miroslaw Wróblewski

Warszawa,

DPNT.071.4.2025.WL.OJ

**Pani
Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz
Minister
Funduszy i Polityki Regionalnej**

ePUAP: / MIR/SkrytkaESP

Szanowna Pani Minister,

jako organ nadzorczy do spraw ochrony danych osobowych **zwracam się z uprzejmą prośbą o rozważenie podjęcia stosownych działań w ramach nadzoru nad realizacją programów finansowanych ze środków funduszy europejskich w celu zapewnienia przestrzegania przez beneficjentów zasad ochrony danych osobowych.**

Jednym z podstawowych celów polityki dotyczącej wsparcia z funduszy europejskich wskazanym w rozporządzeniu 2021/1060¹ jest bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej. Dla realizacji wskazanego celu w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w tym w Polsce, jest realizowanych wiele projektów wiążących się także z przetwarzaniem danych osobowych, w tym także tych o charakterze sensytywnym, jak np. dane o zdrowiu z wykorzystaniem nowych technologii (np. tworzenie na potrzeby tych projektów – systemów teleinformatycznych, rejestrów publicznych i baz danych). Zauważyć należy, że projektodawca unijny, dostrzegając zagrożenia dla prywatności i ochrony danych podczas realizacji takich projektów, wskazał w art. 4 rozporządzenia 2021/1060, że „państwa członkowskie i Komisja mogą przetwarzać dane osobowe tylko wtedy, gdy

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. U. UE. L. z 2021 r. Nr 231, str. 159 z późn. zm.). dalej: rozporządzenie 2021/1060.

jest to konieczne do celów wykonywania ich odpowiednich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, w szczególności do celów monitorowania, sprawozdawczości, komunikacji, publikacji, ewaluacji, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytów oraz, w stosownych przypadkach, do celów określania kwalifikowalności uczestników. **Dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679² lub rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725, w zależności od tego, które z nich ma zastosowanie.”. Zatem realizacja zadań beneficjentów korzystających z wsparcia z funduszy europejskich powinna odbywać się z poszanowaniem przepisów rozporządzenia 2016/679, a także praw podmiotów danych.**

Także w ustawie o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich³, która ma służyć zapewnieniu stosowania rozporządzenia 2021/1060, ustawodawca w rozdziale 18 uregulował rozwiązania w zakresie przetwarzania danych osobowych i dostępu do rejestrów. Szczególną uwagę należy zwrócić na art. 87 ust. 3 ww. ustawy, który stanowi podstawę prawną do przetwarzania danych szczególnej kategorii, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 dotyczących pochodzenia rasowego lub etnicznego lub zdrowia, a także objętych dodatkową ochroną wynikającą z art. 10 rozporządzenia 2016/679 danych dotyczących terminu zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności przez osoby skazane.

Takie środowisko prawne, a także fakt, że dla realizacji wsparcia z funduszy europejskich powstają projekty informatyczne, w związku z którymi z użyciem nowych technologii są przetwarzane duże ilości różnych kategorii danych

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.), dalej: rozporządzenie 2016/679.

³ Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079 ze zm.), dalej: ustawa o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich.

osobowych⁴ daje podstawę do sformułowania postulatu, aby projekty te realizowane na podstawie przepisów ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich były objęte **testem prywatności** wynikającym z rozporządzenia 2016/679.

Test ten obejmuje ocenę skutków dla ochrony danych osobowych (art. 35), a także mechanizmy uwzględnienia ochrony danych w fazie projektowania (art 25 ust. 1⁵) oraz domyślnej ochrony danych (art. 25 ust. 2 rozporządzenia 2016/679⁶). Wykonanie testów prywatności ułatwiłoby przeprowadzenie analizy niezbędności wprowadzenia określonych rozwiązań tak, by projekty realizowane z funduszy europejskich były tworzone z poszanowaniem zasad przetwarzania danych osobowych i innych przepisów rozporządzenia 2016/679, w tym zasad dotyczących

⁴ Zgodnie z art. 87 ust. 2 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich dane te, obejmują:

„1) dane identyfikujące osoby fizyczne, takie jak imię i nazwisko, adres, adres poczty elektronicznej, firma i adres, login, numer telefonu, numer faksu, numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) lub inne identyfikatory funkcjonujące w danym państwie, forma prawna prowadzonej działalności, forma własności mienia tej osoby, płeć, wiek, wykształcenie, identyfikatory internetowe;

2) dane związane z zakresem uczestnictwa osób fizycznych w projekcie, niewymienione w pkt 1, takie jak wymiar czasu pracy, stanowisko, kwota wynagrodzenia, obywatelstwo, obszar według stopnia urbanizacji (DEGURBA), status mieszkaniowy, data rozpoczęcia udziału w projekcie lub wsparciu, data zakończenia udziału w projekcie lub wsparciu, status na rynku pracy, data założenia działalności gospodarczej, kwota przyznanych środków na założenie działalności gospodarczej, kod w Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) założonej działalności gospodarczej, forma i okres zaangażowania w projekcie, planowana data zakończenia edukacji w placówce edukacyjnej, w której skorzystano ze wsparcia;

3) dane osób fizycznych niewymienione w pkt 1, które widnieją na dokumentach potwierdzających kwalifikowalność wydatków, w tym kwota wynagrodzenia, numer rachunku bankowego, numer działki, gmina, obręb, numer księgi wieczystej, numer przyłącza gazowego, numer uprawnień budowlanych, oraz dane dotyczące szczególnych potrzeb osób, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079).”.

⁵ Zgodnie z art 25 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze wynikające z przetwarzania, administrator – zarówno przy określaniu sposobów przetwarzania, jak i w czasie samego przetwarzania – wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, takie jak pseudonimizacja, zaprojektowane w celu skutecznej realizacji zasad ochrony danych, takich jak minimalizacja danych, oraz w celu nadania przetwarzaniu niezbędnych zabezpieczeń, tak by spełnić wymogi niniejszego rozporządzenia oraz chronić prawa osób, których dane dotyczą.

⁶ W art 25 ust. 2 rozporządzenia 2016/679 określono, że administrator wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby domyślnie przetwarzane były wyłącznie te dane osobowe, które są niezbędne dla osiągnięcia każdego konkretnego celu przetwarzania. Obowiązek ten odnosi się do ilości zbieranych danych osobowych, zakresu ich przetwarzania, okresu ich przechowywania oraz ich dostępności. W szczególności środki te zapewniają, by domyślnie dane osobowe nie były udostępniane bez interwencji danej osoby nieokreślonej liczbie osób fizycznych.

przetwarzania⁷, który to wymóg wynika z obowiązków nałożonych dla takich projektów przez art 4 rozporządzenia 2021/1060.

Jednocześnie należy podkreślić, że właśnie objęcie projektu testem prywatności ma kluczowe znaczenie dla zdiagnozowania ryzyk jakie realizacja projektu może tworzyć w sferze ochrony danych i prywatności. Projektowane rozwiązania mogą bowiem być błędnie oszacowane pod kątem ich legalności, mogą się też pojawić ryzyka przekazywania danych do krajów trzecich nie zapewniających odpowiednich gwarancji ochrony danych. Wnioski o dofinansowanie w ramach funduszy europejskich mogą też dotyczyć projektów nie spełniających standardów cyberbezpieczeństwa, a także wykorzystujących bez odpowiedniej podstawy prawnej nadmiarowe dane osobowe o charakterze sensytywnym. Takie przykładowe zagrożenia mogą prowadzić do przekazania środków na realizację projektu, który od początku nie powinien być brany pod uwagę jako stwarzający szereg ryzyk dla osób fizycznych pod kątem ochrony ich fundamentalnych praw.

Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, wykonujący zadania państwa członkowskiego w celu zapewnienia zgodności sposobu realizacji programów z prawem Unii Europejskiej w zakresie wdrażania funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz spełniania wymagań określanych przez Komisję Europejską w tym zakresie, a także w celu zapewnienia jednolitości sposobu realizacji programów i prawidłowości realizacji zadań i obowiązków określonych ustawą, **może wydać wytyczne** dotyczące m.in. ewaluacji programów, kontroli realizacji programów, szczegółowego opisu priorytetów programu, warunków gromadzenia i przekazywania danych w

⁷ Zgodnie z art. 5 rozporządzenia 2016/679: 1. Dane osobowe muszą być:

a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość");
b) zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami ("ograniczenie celu"); c) adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych");
d) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane; należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane ("prawidłowość"); e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania");
f) przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("integralność i poufność").
2. Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność")."

postaci elektronicznej, wykorzystania środków pomocy technicznej **oraz innych kwestii związanych z realizacją i zamknięciem programów**⁸.

W ocenie organu nadzorczego takie odpowiednio przygotowane wytyczne skierowane do podmiotów realizujących projekty informatyczne z wykorzystaniem funduszy europejskich, wskazujące na konieczność wykonywania na jak najwcześniejszym etapie testu prywatności mogą przyczynić się do stworzenia rozwiązań odpowiednio ukształtowanych zarówno pod kątem technicznym, jak i otoczenia prawnego gwarantującego prawidłowość, integralność i poufność przetwarzanym w ramach tych projektów danym osobowym.

Biorąc pod uwagę powyższe, w celu realizacji przepisów rozporządzenia 2016/679 oraz rozporządzenia 2021/1060 **zwracam się z wnioskiem do Pani Minister o rozważenie wydania dla podmiotów realizujących projekty z wykorzystaniem funduszy europejskich, na potrzeby których mają być przetwarzane dane osobowe, wytycznych obligujących podmioty te do przeprowadzenia dla tych projektów testów prywatności i oceny w ich ramach ryzyka przetwarzania danych osobowych w określony sposób.**

W ocenie organu nadzorczego warto rozważyć także inne działania mogące pomóc podmiotom tworzyć rozwiązania w zgodzie z rozporządzeniem 2016/679. Takimi działaniami mogłyby być m.in. zorganizowanie szkoleń dla takich podmiotów, w zakresie sposobów szacowania ryzyk, prawidłowego przeprowadzenia testu prywatności, w tym oceny skutków dla ochrony danych, a także innych aspektów dotyczących bezpiecznego przetwarzania danych osobowych w ramach realizacji projektów związanych z wykorzystaniem funduszy europejskich. Zarówno w ramach projektowania przedmiotowych wytycznych, jak również organizacji szkoleń i tworzenia materiałów szkoleniowych, Urząd Ochrony Danych Osobowych deklaruje eksperckie wsparcie.

Łączę wyrazy szacunku,

Mirosław Wróblewski

Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych

/-dokument w postaci elektronicznej
podpisany kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

⁸ Zob. art. 5 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich.

